

Kort om Anlægsstatus 2. halvår 2022

Publikationen blev offentliggjort den 27. januar 2023 og omhandler udviklingen i bygge- og anlægsprojekter under Transportministeriet.

Publikationen kan tilgås her: [Anlægsstatus 2. halvår 2022 TRM](#)

Markedssituationen i bygge- og anlægsbranchen

Som følge af krigen i Ukraine samt den økonomiske situation er prisstigningerne og leveranceproblemerne i Bygge- og anlægsbranchen blevet betragteligt forværret. Sideløbende ses det også, at leverandørmarkedet i bygge- og anlægsbranchen fortsat er præget af efterdønningerne af COVID-19 pandemien, som kendetegnes af stigende priser, høj efterspørgsel og lange leverancetider. I forlængelse heraf er byggeriet udfordret af mangel på kvalificeret arbejdskraft.

Flere anlægsmyndigheder har under coronapandemien og som følge af krigen i Ukraine modtaget varslinger fra entreprenører angående leverancesvigt og ekstraordinære prisstigninger. Det afspejler sig i, at enhedspriserne i de bud der kommer, er markant over de erfaringsbaserede budgetter, ligesom der ses færre bydere.

Transportministeriet er opmærksom på markedssituationen og vil - sammen med anlægsmyndighederne og selskaberne - monitorere udviklingen tæt, ligesom transportministeren løbende vil inddrage forligskredsen bag aftalen om Infrastrukturplan 2035 med henblik på at orientere om markedssituationen og betydningen for projekterne. For nuværende videreføres undersøgelser og projektering som forudsat. Der vil blive taget stilling til de enkelte projekter, når der er overblik over pris- og materialesituationen. Der er også hensyn til nødvendigheden af projektet, fx indhentning af efterslæb.

Markedssituationen på vejområdet

Vejdirektoratet har i første halvår 2022 gennemført 16 udbud, hvilket er på niveau med gennemsnittet for antal af udbud per halvår for de sidste 5 år.

I første halvår 2022 er den samlede tilbudssum på de 16 entrepriser på 2,7 mia. kr., hvilket er det højeste niveau i fem år. Det skyldes Nordhavnstunnel, hvor den vindende tilbudspris var på 2,6 mia. kr. De vidende tilbudssummer på de tre største udbud udgjorde tilsammen 98,7 pct. af den samlede volumen.

Budinteressen på de 16 udbud lå mellem 2 og 9 tilbud med et gennemsnit på 3,7 på tværs af entreprisestørrelser. Det svarer til gennemsnittet pr. halvår for de seneste 5 år. Budinteressen på de udbudte entrepriser vurderes derfor at være tilfredsstillende, men der er flere observationer, hvor tilbudspriserne er højere end overslaget. Særligt på de tre største projekter har de vindende tilbudspriser været væsentligt højere end overslagene. De seneste 5 år har de vindende tilbudspriser ellers i gennemsnit ligget under Vejdirektoratets overslag.

Der er tilmed eksempler på udbud, der blev annulleret, fordi tilbudsprisen var væsentlig højere end bygherreoverslagene.

Dette ses på trods af, at Vejdirektoratet i nogle udbud valgte at fjerne fastprisperioden og indarbejde andre tiltag for at reducere entreprenørens risikotillæg i forbindelse med prissætning. Disse tiltag kan være en medvirkende forklaring på, at tilbudspriserne i flere udbud fortsat er på niveau med Vejdirektoratets forventninger.

At priserne er højere end tidligere vurderes at skyldes de prisstigninger, der generelt er observeret i 2022, hvor særligt materialepriserne på produkter som jern, stål, beton, aluminium, oliebaseerede produkter og energi er steget betragteligt.

På igangværende entrepriser er Vejdirektoratet blevet mødt med flere krav om godtgørelse for ekstraordinære prisstigninger end normalt. Det er de samme tilbagemeldinger markedet giver som argumentation for de højere tilbudspriser i udbudssammenhæng.

Projektbevillingerne forventes at blive overholdt

Ved alle de større vejanlægsprojekter på finansloven i 2022 ventes projektbevillingerne at blive overholdt, jævnført siderne 40-46 i den nye Anlægsstatus.

Til projektet med den nye Storstrømsbro blev et træk på projektets eget bidrag til den centrale reserve, svarende til 20 pct. af totaludgiften, godkendt i september 2022, mens projektets totaludgift på 4.405,6 mio. kr. forventes overholdt.

Til anlægsarbejde med Nordhavnstunnel har styregruppen i august 2022 godkendt, at der kan disponeres over yderligere 415 mio. kr. af projektets centrale reserve, som håndteres af Københavns Kommune, der er projektejer. Behovet for disponering af reserven skyldes, at licitationen for totalentreprisen for tunnelen var dyrere end forudsat, hvilket primært skal henføres til prisudviklingen på beton og stål. Fordyrelsen var forventet og er inden for projektets økonomiske rammer.

Større renoveringsprojekter

Renoveringen af Sallingsundbroen har en projektbevilling, som ikke kan overholdes på grund af ekstraordinære prisstigninger på materialer i 2022 og 2023. Fordyrelsen på 6,1 mio. kr. finansieres af den eksisterende bevilling på finanslovskontoen.

Vedligeholdelsesmæssig balance og behov for kapitalbevarende vedligeholdelse

Kapitalbevarende vedligeholdelse af statens veje for så vidt angår belægninger, broer og andre bygværker skal gøre det muligt at bevare vejnettets kapitalværdi.

Efterslæbet er nedbragt i henhold til de politiske aftaler om en forstærket indsats. Aktiverne søges repareret på det totaløkonomisk optimale tidspunkt baseret på løbende vurderinger af aktivernes tilstand.

Det skal bemærkes, at der som en del af finansieringen af Aftalen om Vinterhjælp af september 2022 udskydes en bevilling på 350 mio. kr. fra 2023 til 2024 på § 28.21.30. Vedligeholdelse af statsvejnettet.

Bevillingsflytningen vil alt andet lige medføre opbygning af et vedligeholdelsesmæssigt efterslæb i 2023, men vil ifølge Transportministeriet "samtidig kunne vise sig gunstig, da den kan afhjælpe en forventet kapacitetsudfordring i sektoren i 2023".

Prognoserne for den kapitalbevarende vedligeholdelse for så vidt angår belægninger, broer og bygværker viser, at behovet i 2022 kan udføres inden for bevillingen.

Finn Bo Frandsen
31. januar 2023